

Spletna povezava, 5. decembra 2015

La trascrizione da [video 2260M](#)

»Spodbujati mir z ustvarjanjem enakosti«

Cristina Montoya: Vsak dan nas z dramatičnimi zgodbami preplavlja nekakšna stiska, tesnoba, ki jo doživlja ves svet kot akutno krizo, kot pomanjkanje, kot spopad.

Vedno močnejša je ena sama želja: mir. Nujno se je učiti živeti skupaj, hoditi skupaj.

Dober dan vsem, dobrodošli na to spletno povezavo! Pozdrav iz Rocca di Papa vsem vam! (ploskanje) Imenujem se Cristina, sem iz Kolumbije, čudovite dežele. V tem času se utrjuje mirovni sporazum, s katerim se bo morda končalo petdeset let oboroženega spopada.

Opravljam raziskovalni doktorat iz komunikacije in začela sem učiti na Univerzitetnem inštitutu Sophia v Loppianu.

(špansko) Velik pozdrav vsem Kolumbijcem in vsem, ki spremljajo to spletno povezavo iz Srednje Amerike in z vseh koncev Južne Amerike. Latinsko-ameriški objem vsakemu izmed vas! (ploskanje)

V dvorani so z nami ljudje z več koncev sveta: iz Egipta, Alžirije, Koreje, Srednjeafriške republike, Indonezije, Avstralije in tako naprej.

Radi bi vprašali Christine, ki živi v Damasku: Christine, kako gre? Povej nam kaj!

Christine: Kako gre v Siriji, v Damasku. Pravkar sem prejela sporočilo, tako vam prinesem glas skupnosti iz Damaska. Po petih letih vojne je življenje vedno težje, veliko ljudi je izgubilo delo, veliko sorodnikov in prijateljev je odšlo in populacija se spreminja. Mi se trudimo iti naprej, ljubiti, nositi Ideal, predvsem pa bi se radi zahvalili vsem, ki molijo za nas, niti ne vemo, koliko ljudi moli za nas! Radi bi znova prosili z obnovljeno vero Jezusa, ki se bo kmalu rodil, za dar miru za vse, za Sirijo, a tudi za vse konce sveta.

Cristina: Da, prosimo to skupaj z vami, s to vero še naprej molimo za to!

Če pomislimo na vas in na vse, ki so zdaj pod bombami, ki doživljajo veliko oblik nasilja, nam je prišlo na misel neko pismo. To je pismo, ki ga je napisala Chiara Lubich aprila 1944. Poiskali smo ga in prebrala vam bom nekaj vrstic. Bombardiranja se vrstijo, Chiara piše Eleni, svoji prijateljici.

»Izkoriščam zračni alarm in odgovarjam na tvoje pisemce na majhnem travniku poleg zaklonišča, ko čakam, da ob prihodu letal stopim v "luknjo". [...] Čutim svojo nemoč, vendar jo prepuščam Bogu. Vse utemeljujem na veri, ki se ne zruši; verujem v Božjo ljubezen: verujem, da me Bog ljubi.«

To bi radi naredili tudi danes: kljub vsemu hočemo trdno verjeti v to ljubezen.

Zdaj začnemo. Gremo v Veliko Britanijo, točneje v Birmingham. Glasbena skupina Gen Verde je več kot dva meseca tam in ima niz koncertov, delavnic s svojim novim spektaklom. Telefonirali smo jim, da bi nam povedale, kako gre.

Povejte nam, kaj ste našli v Združenem kraljestvu, kako gre?

Alessandra Pasquali: Imele smo tako akustične koncerte, koncerte "Na drugi strani", to je nov koncert, ter "Start now". Ne moremo prešteti števila mladih, s katerimi smo se srečali. Pripravile smo delavnice, s katerimi vadimo dele koncerta in potem ti mladi nastopajo na odru z nami; pravzaprav pripravljamo koncert skupaj z njimi.

Adriana García: Bilo je izredno. Našle smo žejo po edinosti tako pri sikhih, muslimanih, kristjanih, ljudeh brez vere; mlad človek te ni pogledal v obraz, potem se je odločil spremeniti življenje.

Cristina: Je bilo težko govoriti o dialogu, srečanju in miru?

Alessandra Pasquali: Da, to smo čutile tudi zato, ker smo na turneji v posebnem obdobju s tega zornega kota. A prav zato je zdaj potrebno govoriti o miru in upanju. Še več, ljudje, mladi, s katerimi se srečujemo, ne pričakujejo drugega! V delavnicah odkrivajo nekaj, česar ne poznajo, in upanja jim ne dajemo samo me s pesmijo, ampak ga sami odkrivajo v sebi, saj sami doživijo upanje.

Adriana Martins: Imele smo tudi veliko medverskih in ekumenskih stikov: to je bilo za vse nas in za skupnost kot globoko zadihati; bolj kot kdaj prej je bilo čutiti, da ni dovolj biti dobri kristjani, dobri muslimani, dobri budisti, ampak da moramo biti povezani. V resnici je čutiti to željo, da delamo skupaj, da pričujemo mir, ki je možen, če smo skupaj.

Alessandra Pasquali: Lahko nas spremljate na naših družbenih mrežah, na facebooku, imamo tudi aplikacijo Gen Verde.

Dekle (angleško):

Všeč mi je, da smo se srečali, da smo eno, da pojemo kot ena sama oseba; to je kot pri teku: nihče ni spredaj in nihče ne zaostaja, na cilj prispemo skupaj.

James (angleško):

Delati z Gen Verde je bila pomembna izkušnja. Sam doživeti moč odprtega in pozitivnega dialoga: res fantastično!

Prof. Gerald Pillay, rektor Liverpool Hope University (angleško):

Niso se ognile težkih vprašanj, ampak kljub temu ostaja občutek upanja ... velik izziv za vse nas ta večer.

Bhai Sahib Ji, duhovni vodja sikhov (angleško)

Sporočila so zelo močna! Prav to potrebujemo. Vse te pozitivne lastnosti, potrebne danes, so predstavile na učinkovit način. Prebodle so naše srce.

pesem

(ploskanje)

Cristina: Hvala, Gen Verde! Ste v prvi vrsti, ko prinašate z glasbo sporočilo miru in edinosti!

Škofje različnih Cerkev v Carigradu

Iz Birminghama gremo v Carigrad v Turčiji, v nekdanji Konstantinopol.

Pravkar se je končalo pomembno srečanje med škofi in predstavniki šestnajstih krščanskih Cerkev, sprejel jih je njegova svetost patriarh Bartolomej. To je naporna pot do polne edinosti med kristjani, a kot bomo videli, so naredili pogumne korake naprej.

glasba

napis: 25. november 2015 / Ekumensko srečanje škofov / otok Halki (Turčija) / samostan Svete Trojice

Patriarh Bartolomej I. (italijansko): *Danes sem se vzpel na ta grič še bolj zadovoljen, ker sem se srečal tukaj z vsemi vami, ki ste me kot družina sprejeli na vhodu v šolo.*

Spiker: Na otoku Halki nekaj kilometrov iz Carigrada je samostan Svete Trojice. Tukaj so se sestali škofje iz šestnajstih različnih Cerkev. Od leta 1982 se letno dobijo, da bi poglobili občestvo v luči duhovnosti edinosti.

Elpidophoros Lambriniadis, metropolit iz Burse, Carigrajski ekumenski patriarhat (angleško):

Halki je bil vedno delavnica edinosti med kristjani. Zato je po mojem vrnitev sem škofov iz različnih Cerkev, ki skupaj molijo, se pogovarjajo in sprehajajo po teh krajih, dobra in modra odločitev njegove svetosti patriarha Bartolomeja, ki zelo ljubi katoliško Cerkev in ima osebne stike z Gibanjem fokolarov, polne ljubezni in prijateljstva.

Njegova svetost Bartolomej I., ekumenski patriarh iz Carigrada (italijansko): *Prav s to iskreno ljubeznijo, preko teh srečanj, ki so brez "če" in brez "toda", se lahko srečujemo v različnosti darov.*

glasba

Kard. Francis Kriengsak, nadškof iz Bangkoka (Tajska) (italijansko): *Vsaka izmed Cerkev ima kaj dati ali reči drugim. Če se poslušamo, če smo odprti, se bomo bolj razumeli.*

glasba

Maria Voce (Emmaus), predsednica Gibanja fokolarov: *S svojimi močmi ne bomo mogli graditi edinosti. Edinost je v bistvu delo Boga, samo Boga. Chiara je bila o tem prepričana in je zapisala: »Edinost je nekaj preveč velikega. Je Jezusov ideal. On je prišel na svet, da bi uresničil edinost vseh ljudi z Očetom in ljudi med seboj; on ustvarja edinost«.*

glasba

Athanasios Bernard Canepa, Koptska pravoslavna Cerkev (Francija) (francosko): *To je v resnici edinost, kakršno si želimo, edinost v Kristusu v isti veri, v različnosti, v drugačnosti.*

Napis: 28. november 2015 / "Zaveza medsebojne ljubezni" / Kadikoy (Kalcedonija)

Škof Amir: *Unidos em nome de Jesus, prometemos por toda a nossa vida...*

Emanuel Aydin, Sirska pravoslavna Cerkev (Avstrija) (nemško): *Zaveza ljubezni, zaveza edinosti, ki jo sklepamo tukaj, pomeni zame, da sprejemamo drug drugega. Vsak izmed nas prihaja iz lepega vrta, je kakor cvet in ta cvet, različnost cvetov ustvarja edinost, lep šopek cvetja.*

glasba

Ake Bonnier, Luteranska Cerkev (Švedska) (angleško): *Tedaj smo podpisali in se objeli, da bi pokazali, da je moja Cerkev njihova Cerkev, da so njihove Cerkve moja Cerkev. Skupaj smo eno.*

Napis: 28. november 2015 / Carigrad

Sahak Maşalyan, Armenska Cerkev iz Carigrada (angleško):

Čutiš, da nisi na svetu sam, kajti ko si manjšina, čutiš pritisk večine, počutiš se majhnega ti in različne skupnosti. Ko obstajajo srečanja, kakršno je tole, je to za nas nekakšna moralna podpora, vlivajo nam upanje in solidarnost.

Brendan Leahy, katoliška Cerkev (Irska) (angleško):

Tukaj nas je štirideset škofov, to je veliko, ker predstavljamo številne različne Cerkve, a če gledamo na ves svet, nas je malo. A ko je Jezus prišel na svet, je bil na točno določenem kraju, omejen čas, toda njegov vpliv je bil zelo velik. Po mojem je tako: če nam uspe tukaj ustvariti resničnost medsebojne ljubezni, bo imela podoben vpliv. Verjetno ne bomo takoj videli tega, a prepričan sem, da različnost Cerkva, ki živijo skupaj en teden, ki se trudijo imeti se radi v majhnih stvareh, da to pritegne prisotnost Jezusa in on dela čudeže.

Napis: Carigrad, Fanar, 29. november 2015 / večernice na god svetega Andreja

Spiker: V Fanarju, grški četrti Carigrada, je sedež Carigrajskega ekumenskega patriarhata. V katedrali svetega Jurija poteka vsako leto svečan praznik na god svetega Andreja, zavetnika pravoslavne Cerkve.

Njegova svetost Bartolomej I., ekumenski patriarh iz Carigrada (italijansko): *Vsi imamo nalogo oznanjati trpečemu človeštvu nove čase, pogumno, kakor se naša Chiara ni bala oznanjati miru sredi vojnih strahot. Sveti apostol Andrej ni dvomil, ko se je srečal z učiteljem, tudi Chiara ni omahovala zaupati mu.*

glasba

Kard. Kurt Koch, Papeški svet za edinost kristjanov (italijansko): *Prepričan sem in zelo hvaležen tej skupini škofov iz različnih Cerkva, ki se srečujejo in se trudijo za edinost. Gibanje fokolarov se od začetkov zelo trudi za ekumenizem, zlasti za duhovni ekumenizem, za poglobitev ognja edinosti.*

napis: Carigrad, Fanar, 30. november 2015 / Bogoslužje na praznik svetega Andreja

Patriarh Bartolomej I. (italijansko): *Tudi mi vsi se zavedamo svojih odgovornosti, ne dvomimo o poti, na katero smo stopili, ko se srečujemo med našimi Cerkvami, ko se srečujemo z verami, ko se srečujemo s trpečim človeštvom, kajti samo ljubezen lahko zmaga. (samo zvok)*

Podelitev doktorata iz edinosti patriarhu Bartolomeju I.

Cristina: Odnos med Cerkvami je imel zelo pomembno etapo preteklega oktobra ob podelitvi častnega doktorata iz kulture edinosti Univerzitetnega inštituta Sophia iz Loppiana prav patriarhu Bartolomeju.

Piero Coda, rektor univerze, nam bo povedal o pomenu tega dogodka.

(okolje)

Piero Coda, ravnatelj Univerzitetnega inštituta Sophia: *Prihod patriarha Bartolomeja I. v Loppiano je bil v resnici velik dogodek, dogodek edinosti, sad poti, prehojene v teh letih, začetki pa so v srečanju med Chiaro in patriarhom Atenagoro, kar smo potem z ljubeznijo razvijali vsa ta leta. Tudi jaz sem bil zadovoljen, da bi se to zgodilo ob petdesetletnici Loppiana. Patriarh ni bil nikoli v Loppianu, zato je bil lahko kraj srečanja z Delom, nekakšna*

razstava Dela.

Prišel je čas za javno priznanje in to preko univerze, ki jo je hotela Chiara, priznanje iz kulture edinosti zaradi dogodkov edinosti, ki so se dogajali v teh letih in se nadaljujejo v prihodnost, govorijo o kulturi, to je o načinu življenja, ustvarjanja družbenosti, bratstva. Zato podeliti ta doktorat Bartolomeju, zakaj? Ker je lik tistega, ki tke edinost, poznamo ga kot takega, ker je dedič patriarha Atenagore, ki je imel odnos s Chiaro in ker je bil zadnja velika osebnost Cerkve, ki je obiskal Chiaro v kliniki Gemelli, ko je bila bolna.

Ta dogodek, ki smo ga postavili v razsežnost dialoga v sklopu karizme edinosti z vzhodno Cerkvijo, z vzhodnim krščanstvom, je takoj postal obširna stvar, saj je papež Frančišek je poslal sporočilo, ki je dobilo v tistem okolju velik ekumenski pomen.

Papež Frančišek in patriarh Bartolomej živita v izrednem sozvočju in to je prav gotovo sad Svetega Duha. Razvidno je bilo iz veselja, ganjenosti, s katero je patriarh Bartolomej sprejel sporočilo papeža Frančiška. Ta dogodek ima velik ekumenski pomen, je kot pomembna etapa na poti do polne in vidne edinosti med obema Cerkvama, z novim pospeškom.

Patriarh Bartolomej I.: Živeti edinost v resnici v Kristusu pomeni razumeti različnost z ljubeznijo, z dialogom, s pripravljenostjo. Tudi človeške ustanove – če jih bomo znali “preobraziti” s pozornostjo na različnost – bodo znale razumeti, da so različnosti dar in ne nasprotje, bogastvo in ne neravnotežje, da so življenje in ne smrt.

Piero Coda: Ekumenizem mora znova dobiti krila, globoko zadihati in karizma edinosti je ustvarjena nalašč za to. Zato je nastal predlog, da bi v Sophii ustanovili katedro, da bi katoličani in pravoslavni skupaj preučevali, kaj pomeni ta velika dediščina, in jo ponesti k drugim, jo ponesti v današnje ekumensko okolje.

(glasba)

Patriarh se je hotel srečati tudi s študenti, povedal jim je besedo, vzeto iz knjige preroka Izaije in je v Pismu Hebrejcem: »Tu sem jaz in otroci, ki mi jih je dal Bog«. Zdelo se je, da je v teh mladih, ki študirajo kulturo edinosti in se jo trudijo živeti, našel konkretizacijo tega, kar si želi njegovo srce, kar njegovo srce hoče.

(ploskanje)

Pogovor z Emmaus

Cristina: Maria Voce, Emmaus, dva tako pomembna dogodka na črti tega, kar je Chiara tako odločno peljala naprej.

Ti si živela kar deset let v Carigradu, a si spremljala dogajanje vse do danes. Bi nam lahko povedala svoj vtis?

Emmaus: Zelo močan vtis naredi že samo slišati zadnje besede patriarha Bartolomeja v Loppianu, ob katerih sem podoživela trenutek v Carigradu, ko smo se srečali z njim kot otroci z očetom. V resnici smo doživeli njegovo očetovstvo in tudi njegovo bratstvo. Vsi vi ste videli, kako je ravnal z nami, kako nas je sprejel tudi med uradnimi dogodki, da je govoril italijansko tudi pred svojimi in to zato, da bi počastil skupino, ki je prišla na to srečanje.

V resnici je bilo čutiti vse to.

Reči moram, da je bilo čutiti, da je v Carigradu posebna milost. Ima posebno milost, ki bi jo lahko imenovala duša zgodovine tega mesta, zato se mi je zdelo to mesto, čeprav je preveliko, lepše, bolj odprto, z obnovljenimi ulicami, velik razvoj v vseh smislih, ob čemer sem se zamislila, da je posebno mesto, saj se je rodilo iz sožitja kultur, narodov, verstev, kristjanov vseh Cerkva, da je most med Vzhodom in Zahodom, konkreten most, ki povezuje ožino Bospor, a tudi idealen most zaradi srečevanja vsega, kar najdemo tam.

V tem okolju je bilo srečanje različnih Cerkva posebej pomenljivo in močno prav zato, ker je okolje razvoja prve Cerkve, prvih kristjanov. V tistih deželah Srednje Azije so prvi apostoli začeli prinašati krščanstvo. Pomislila sem: Glej, vračamo se k prvim časom, kakor pravimo v Gibanju: vračati se moramo v prve čase. Tudi ti škofje se nekako vračajo v svoje prve čase, to je v prve čase svojih Cerkva, v prve čase, ko je bila Cerkev eno. Zato so vsi ti škofje občutili veliko hrepenenje in strastno ljubezen do edinosti Cerkve. To edinost so izkušali med seboj, da je že ustvarjena prav zaradi karizme edinosti, saj je vsak priznaval, da ga ta hrani, da je njen sin in zato so bili trdno namenjeni peljati to edinost naprej.

Tako zelo, da bi rekla: ne govorimo več o ekumenizmu, lahko govorimo samo o korakih do že ustvarjene edinosti, ki jo je treba izpopolniti.

Nekdo je rekel: »Ali je torej edinost že ustvarjena?« Odgovorila bi: »Da, je že ustvarjena, med nami je že ustvarjena. Toda edinost je Bog, zato ni nikoli dokončna, niti v eni sami Cerkvi ne bo nikoli dokončna. Med različnimi Cerkvami je potrebna pot. Zdi se mi, da je ta hoja iz teh korakov, kakor je korak medsebojne ljubezni, ki je bil zelo svečan trenutek v tisti cerkvi, saj je v resnici vsak škof postal v polnosti brat drugemu in za vsakega je postala Cerkev drugega njegova. To je bilo tako. Zato so se vsi veselili in to je pričevalo.

Zato se je to veselje širilo na ulice mesta, ki je skladno, čeprav zelo veliko, ker je vedno večje, a ima še zdaj svojo identiteto, identiteto, ki je zaradi te duše in po mojem je to lahko močno sporočilo za Evropo in za svet, možnost mirnega sožitja, prave edinosti med mnogimi ljudmi, da je v resnici lahko zgled in sporočilo.

Mene je ganilo to srečanje, tudi pozornost, ljubezen patriarha Bartolomeja do mene osebno, ko je rekel, da vlada trajno prijateljstvo. Odgovorila sem mu: »Svetost, vi gojite to prijateljstvo. Vsakič ko ste prišli v Rim, sva se srečala!« In on: »Da, a tudi vi, ker sem vedno našel cvetje, vsakič sem našel nekaj v hotelski sobi!« Ali tedaj, ko je vsem, ki so bili pri obredu, delil blagoslovljen kruh, ki ga delijo na koncu obreda, ko sem se približala, me je nekdo ustavil, ker je prihajal drugi, obrnil se je k meni in rekel: »Emmaus, pridi!«, kakor bi hotel reči: Ti moraš biti ... Videli ste, da me je prijel za roko.

Zato je imel pravo očetovsko ljubezen, a očetovsko ljubezen, v kateri je bilo čutiti patriarha z Vzhoda, ki objema s tem pogledom, ki ceni različnost in sprejema bogastvo drugih in daruje svoje bogastvo, objema v resnici vse Cerkve. Tedaj je bilo čutiti, da nas je vse objemal on in ta velika Cerkev, ki je bila velika in je še lahko. Tako se mi zdi.

Cristina: Hvala, Emmaus!

Emmaus: Hvala vam! (ploskanje)

Cristina: Ne moremo pa pozabiti na prebežnike. Center Gibanja fokolarov blizu Amsterdama na Nizozemskem je odprl svoja vrata veliki skupini mladih prebežnikov.

Laura van Dun - Nizozemska: Zadnjo septembrsko soboto so nas poklicali z občine, da imajo skupino, za katero iščejo začasno ureditev. Srečali smo se, se pogledali v oči in pomislili, da je to naša priložnost, da živimo hashtag open your borders (lojtra odprite svoje meje). Začeli smo konkretno delati: izpraznili smo dvorane in vanje prinesli pograde, pripravili jedilnico, kupili hrano, igre, kar bi lahko prišlo prav skupini, za katero nismo niti dobro vedeli, kdo so. Ko so nas drugič poklicali, so povedali, da je to skupina 118 mladih brez staršev, starih od 15 do 17 let, ki so pustili starše v svojih državah ali so jih med potovanjem izgubili.

Glasba in slike

Enno Dijkema - Nizozemska: Vsi so že prestali prehod čez Sredozemsko morje in druge strašne izkušnje. Ponudili smo jim normalno življenje mladostnikov, ljubili smo jih, se z njimi igrali, plesali in jih odpeljali v mošejo, k različnim obredom.

Laura: Veliko prostovoljcev iz sosednjih krajev nam je priskočilo na pomoč: duhovnik je pomival posodo, uslužbenci z občine so se igrali ping pong, profesionalni nogometaši, plesni učitelji, učitelji iz sosednjih šol so učili nizozemščino. Zelo lepo je bilo videti vse te ljudi, ki so skupaj delali za to, da bi se ti mladostniki počutili kot doma.

Enno: Po dveh tednih in pol je bilo zelo težko pozdraviti se z njimi, morali smo prekiniti s temi odnosi.

Laura: Potem smo jih obiskali v sedanjih centrih, preživeli smo nekaj časa skupaj, se igrali. Čutimo, da bi bili radi z nami in mi z njimi.

(ploskanje)

SIGN UP FOR PEACE

Cristina: Kot na Nizozemskem so tudi drugje po svetu nastale pobude za sprejemanje: v Kairu, Hong Kongu, v več italijanskih mestih, na Slovaškem.

Vendar ni dovolj delovati, treba je tudi vplivati na javno mnenje. Zato vas spomnimo, da smo vsi povabljeni podpisati poziv Podpiši za mir. Najdete ga na spletni strani signupforpeace.cf in tam se lahko podpisete. Ta poziv bomo izročili šefom vlad in Združenim narodom.

Italija: skozi oči usmiljenja

Čez tri dni bo papež Frančišek odprl sveta vrata v baziliki svetega Petra. Toda leto usmiljenja se je že začelo v Banguiju, prestolnici Srednjeafriške republike.

Slikar Michel Pochet se je vprašal, katera podoba bi spominjala na usmiljenje. Tako je nastala razstava v mednarodnem centru La Pira v središču Firenc.

Spiker: Sredi Firenc skozi majhna neznana vrata vstopimo v prostor, ki ni niti najmanj neznan: to je mednarodni študentski center Giorgio La Pira, kjer se srečujejo in vzpostavljajo dialog tisti, ki prihajajo v Firence z veliko koncev sveta.

Fant: Jaz sem iz Konga, Brazzaville, Afrika.

Fant: Jaz sem iz Francije, iz Pariza.

Dekle: Kolumbija.

Dekle: Jaz sem Argentinka.

Dekle: Jaz sem iz Carigrada, v Turčiji.

Fant: Jaz sem s Filipinov.

Dekle: Jaz sem Kitajka iz Kantona.

Spiker: Od začetkov leta 1978 je center sprejel in pomagal več kot 30.000 mladim, in to na različne načine: praktična pomoč in usmeritev pri študiju, prijateljstvo, a tudi duhovna in kulturna pomoč.

Center je hotel tedanji firenški kardinal Giovanni Benelli, navdihuje se pri dveh protagonistih pri ustvarjanju bratstva med narodi: to sta Giorgio La Pira in Chiara Lubich.

Maurizio Certini, direktor mednarodnega centra La Pira: Center je nastal s perspektivo zedinjenega sveta, da bi v Firencah nastal prostor kot majhna odprta vrata na Evropo, ki temelji na gostoljubnosti, pripravljena dati, a tudi prejemati in učiti se od vseh.

Silvia Hallak – Sirija: Imamo zelo dober odnos s centrom La Pira, in to že trideset let, ker tujec potrebuje nekoga, ki mu pokaže svojo ljubezen in bratstvo. Oni delajo prav to. Ta razstava pričuje o usmiljenju in naši poti, o naši ljubezni do Boga.

Spiker: Bog usmiljenja je naslov razstave v Centru La Pira. Na tej razstavi je nekaj del francoskega umetnika Michela Pocheta.

Michel Pochet: Ko je papež razglasil sveto leto usmiljenja, sem pomislil: Kaj si lahko nekdo, ki ni posebej veren, predstavlja pod usmiljenjem? Naslikal sem Rafaela, potem sem razumel, da bi lahko pojasnil Boga, ki skrbi za nas, če uporabim podobo, ki jo vedno uporabljam v zadnjem času, oči, ki sta kot ribi – kajti Rafael ozdravi očeta mladega Tobija prav z ribo -. Pomislil sem: Riba spominja na solze oči. Razumel sem: Bog skrbi za nas, tako da joka z nami. To je njegov način, kako skrbi za nas. Bog usmiljenja je Bog, ki joče z nami.

Rav Joseph Levi – rabin, poglavar iz Firenc: Usmiljenje je osrednja tema judovskega Svetega pisma. Usmiljenje je razsežnost, ki vse nas spominja, kdo smo, kako se lahko pojavimo pred božanstvom polni ponižnosti in volje pomagati drugemu, ki je preprost, ob nas in človek in nosilec božje podobe v sebi kot mi.

Mohamed Osman – Somalija (prvi predsednik islamskega kulturnega združenja iz Firenc): Usmiljeni Bog je za nas muslimane prva vrstica Korana, ki se začinja prav tako: »V imenu Boga, usmiljenega in blagega.« Bog je usmiljen, to doživljamo v centru La Pira že veliko let in hočemo nadaljevati s pogumom, nič nas ne plaši.

Cristina: To je močno sporočilo! Jesús Moran, kaj je pravzaprav usmiljenje?

Jesús: Menim, da je to dobro prikazal ta posnetek. Beseda usmiljenje je pomensko zelo bogata. Dovolj je pomisliti na besede, ki jih povezujemo z usmiljenjem: govorimo o globinah usmiljenja, zato je to nekaj zelo globokega, kar se nas v globini dotakne.

Judje izrazijo ta pojem z besedo *rahamin*, to je o ljubečem materinem naročju. Imeti globoko usmiljenje pomeni, da čutimo do drugega, zlasti trpečega, odvrženega, to, kar bi čutila mati do svojega trpečega otroka.

Potem govorimo o "očeh usmiljenja", saj usmiljenje ni samo čustvo, je vizija, bivanjska naravnost, pomeni dajati prednost pravičnosti, zadnjim, odpuščanju, ustvarjati drugačno kulturo.

Po tem posnetku bi govoril še o solzah usmiljenja.

Cristina: Kako pa se usmiljenje navezuje na današnji svet, na okolje, v katerem živimo?

Jesús: Po mojem ima usmiljenje prav zaradi bogastva pomena milost, da povezuje vse nas. V prvi vrsti je verski pojem, pomemben v vseh verskih izročilih: za muslimane, Jude, a tudi za budizem, zato tudi za vzhodna verstva in za krščanstvo. Skupno je vsem krščanskim veroizpovedim, pomislimo na osrednjost usmiljenja v Cerkvah reforme.

Ni pa samo verski pojem. Če pomislimo na študije Maxa Hellerja v prvi polovici 21. stoletja o simpatiji; ali bliže nam na študije Rifkina o empatiji. Končno govorita o usmiljenju z laičnimi izrazi.

Zato je leto usmiljenja leto, ki nas vse povezuje, da bi ustvarjali drugačen svet in da bi nasproti kulturi nasilja postavljali usmiljenje.

Cristina: Hvala, Jesús!

Skupen dom

Te dneve poteka v Parizu konferenca o podnebnih spremembah, ki se kažejo po vsej zemlji in zajemajo vse ljudi.

Varovanje okolja je tudi vprašanje pravičnosti

Spiker: Na globalni ravni ni izjem: ali izboljšanje ali uničenje okolja.

»Žalostno in katastrofično bi bilo, če bi prevladali nad skupnim dobrim zasebni interesi«: tako je povedal papež Frančišek v Nairobiju in opozoril ekonomske velesile in bogatejše države. Oči so uprte v mednarodno konferenco o podnebnih spremembah.

Simone Borg, malteška ambasadorica na konferenci v Parizu (angleško): *Pariz je zgodovinski trenutek, ker se srečuje 192 držav z namenom pripraviti dogovor, o katerem so dolgo razpravljali in s katerim bo svet imel možnost prihodnosti. Ta dogovor zagotavlja ukrepe za stabilizacijo temperature planeta.*

Veliko je odvisno od dobre volje in od tega, da gledamo drug na drugega v luči bratstva. Če ne bomo mislili na prihodnje rodove, če bogatejše države ne bodo mislile na bolj ranljive, kakor velja za majhne otoke v Pacifiku, afriške države, ki trpijo sušo, ne bo storjeno nič, če ne bodo imeli dobre volje in duha bratstva.

Spiker: Prav tema "Okolje in pravice med odgovornostjo in udeleženo" je bila osrednjega pomena na kongresu, o njej je govorilo 230 sodnikov in pooblaščenec, gozdnih delavcev, okoljskih inženirjev, profesorjev prava s štirih celin.

Za ekološko škodo meje niso zaščita. Vsi nosimo odgovornost do vseh. Okolje postaja *vprašanje pravičnosti*, pravice vseh do pitne vode, do neonesnaženega okolja. Raznolikost prispevkov govori o okolju kot o *pravni dobrini* z ekonomsko vrednostjo, a tudi duhovno in estetsko v odnosu do človeka med sedanjostjo in prihodnostjo.

Socorro Guedes Moura – sodni iz Manausa, Brazilija: (portugalsko): Amazonka je največja reka po pretoku vode in ima največji deževni gozd na svetu. Vsi jo imajo za pljuča človeštva. Pred nekaj dnevi je bil tam velik oblak, ki je povzročil veliko preglavic prebivalcem prestolnice, vsi smo imeli dihalne težave in to se je zgodilo zaradi pretiranega izsekavanja gozda v sosednji državi. Kot sodnik se ne trudim samo preprečevati take aktivnosti, ampak tudi ljudi ozaveščati o tem. Naši mladi se trudijo in čistijo reke in tako pokažejo celotnemu prebivalstvu, da moramo za to skrbeti vsi.

Luca Fiorani, Nacionalna agencija za energijo in trajnostni razvoj – Italija: Človekove zmožnosti za dobro ne more uničiti noben sistem. Zato človek lahko uspe. Ko spreminjamo življenjski slog, vplivamo na velike ekonomske sile, na velike politične sile. Če izberem proizvod, ki bolj spoštuje naravo, čeprav stane malo več, prisilim multinacionalke, da proizvajajo izdelek, ki bolj spoštuje naravo. To je način glasovanja na ekonomskem področju. Prav gotovo se moramo truditi vplivati na osebnosti, ki sprejemajo velike odločitve o prihodnosti človeštva.

John Mundell je član Eco-One, ekološke iniciative Gibanja, si je izmislil “kocko zemlje”. Vsak dan vrže kocko in naredi nekaj, kar je v sozvočju s tisto ploskvijo. Čas je “zdaj”. Ne čakajmo, ne klepetajmo, ampak danes naredimo nekaj za okolje.

(ploskanje)

Cristina: Naredimo nekaj tudi mi za okolje, tako nam je povedal Luca Fiorani.

Prav to so storili v Beirutu, ko so se znašli pred velikim problemom odpadkov.

Zavihali so si rokave. Poglejmo si ta prispevek.

Beirut: Novi Libanon se lahko rodi

Mona Farhat, odvetnica – Beirut (Libanon) (arabsko): Že precej časa vlada v Libanonu veliko kriz, veliko je problemov na politični, družbeni in ekonomski ravni. Zadnje štiri mesece pa se je moral Libanon soočiti z zelo hudim problemom odpadkov. Zaradi zaprtja smetišča so smeti ostajale na ulicah, nastale so gore in država ni hotela najti rešitve.

Tu je bilo kot luč, ki zasveti v temi: združenje z imenom Dajati z veseljem je povabilo meščane, naj pridejo na ulico in “uredijo” smeti. Ljudje so prišli z rokavicami in maskami in začeli izbirati to, kar je bilo še možno uporabiti, predvsem plastiko.

Izkušnja, ki smo jo naredili s skupino mladih iz Gibanja, je bila resnično zelo lepa. Začeli smo delati s smetmi in razumeli, koliko napora je potrebnega za to. Ko smo z vsemi ljudmi premikali goro smeti, ljudje so bili kristjani, muslimani, zdravniki, inženirji, preprosti ljudje, študentje, učenci ... V osmih urah dela smo s 40 prostovoljci uredili 22 ton odpadkov, cena tega je bila manj kot 1000 dolarjev, smo hkrati umikali gore sovraštva, sebičnosti in premagali smo korupcijo.

Izkušnje še ni konec. Prejšnji teden smo šli v zapor, v največji libanonski zapor, saj so tudi tam smeti ostale cele štiri mesece pred stavbami. Ko sem šla tja, sem razumela, da je Jezus vzel nase grehe sveta, tako imamo priložnost, da vzamemo nase odpadke drugih ... Domov smo se vrnili preobraženi in razumeli smo, da se rojeva novi Libanon.

(ploskanje)

Cristina: Slišali smo, da bodo zaradi višanja temperature celi otoki izginili v oceanu. Med njimi je otočje Kiribati v Polineziji. Prav iz tega otočja, ki bi lahko čez nekaj desetletij izginilo, se začneja novo življenje. Poslušajmo to zgodbo.

Skupnost Gibanja na Kiribatiju

Bobbie: Julija so bile dve fokolarini in volontarija iz Avstralije na otoku Kiribati v južnem Pacifiku, na pol poti med Avstralijo in Severno Ameriko. Tretjič so osebe iz Gibanja potovale v Tarawo, prestolnico in na najbolj naseljen otok med 33 atoli. Kiribati je znan po tem, da je ena od držav, ki ima veliko možnosti, da bo v naslednjih desetletjih zaradi višanja morja izginila, to pa je posledica segrevanja ozračja.

Vas Buota, v kateri je večina skupnosti Gibanja, je eno od najbolj oddaljenih in revnih območij s približno 88% nezaposlenosti. Težko je priti do tja zaradi slabih cest. Večina prebivalstva se preživlja z ribolovom, obdelujejo zemljo, kar je zelo težko zaradi nenehnega poplavljanja morja. V kraju so prvi razredi osnovne šole in vrtec, s čimer so začeli člani Gibanja.

Gibanje fokolarov je želelo pomagati na socialni in vzgojni ravni družinam in otrokom te vasi in s pomočjo nevladne organizacije AMU (Združenje za zedinjen svet) začelo z majhnim projektom, v katerega spadata vrtec in center za pomoč ženskam.

Makè: Dve leti od začetka delovanja šole naše Gibanje počasi odkriva poti, da bi olajšalo nekatere probleme prebivalstva. Vrtec šteje več kot 50 otrok od treh do petih let. Center za ženske skrbi za majhna obrtna podjetja, pekarno in pripravo ledu.

Bobbie: "Kocka ljubezni" je osnovni pedagoški pripomoček, ki ga uporabljajo učiteljice. Tak življenjski slog otroci nosijo domov: "ljubiti prvi" in "ljubiti vse" in je prinesel spremembe v družine, kjer zaradi revščine in prenaseljenosti prihaja do zlorab v družinah. To je resen socialni problem. Kocko ljubezni uporabljajo v številnih vrtcih po Tarawi in tudi na drugih otokih.

Prebivalci Kiribatija so polni vere in vztrajajo kljub vedno večjemu siromašenju naravnih možnosti in pogostim naravnim nesrečam. Čeprav jih je malo, tisti, ki živijo in širijo "umetnost ljubezni" in besedo življenja, še naprej širijo med ljudi veselje, upanje in čut za soodgovornost.

Nekdo nam je povedal: »Širiti življenje Gibanja tukaj pomeni tudi ustvarjati družbeno tkivo ljudi iz Kiribatija.«

(ploskanje)

Cristina: Hvala vsem iz Kiribatija, hvala za vse, kar ste nam povedali in nam poslali!

SILVANA: NJENO SREČANJE S CHIARO

Chiara je zapisala v pismu, ki smo ga prebrali na začetku te spletne povezave, aprila 1944: *"Vse utemeljujem na veri, ki se ne zruši; verujem v Božjo ljubezen: verujem, da me Bog ljubi, in v imenu te ljubezni od svojega življenja in od življenja duš, ki hodijo v mojem idealu, prosim velike reči."* Eno od teh deklet, ki je podelila s Chiaro ta ideal, najmlajša, je bila Silvana Veronesi. Silvana je umrla pred tremi dnevi.

Radi bi se je spomnili z zadnjim intervjujem. V njem pripoveduje prav o svojem prvem srečanju s Chiaro.

Silvana: Imela sem petnajst let, ko sem spoznala Chiaro. Moja družina je zaradi vojne pobegnila v vas nad Trentom in jaz sem vsak dan hodila v mesto zaradi šole. Obiskovala sem osmi razred na liceju Prati v Trentu. ... Nekega dne so mi sošolci rekli: »Silvana, učitelj verouka nam je rekel, naj prinesemo vse zvezke, v katere smo zapisovali skupno delo čez leto. Pomislili smo, zakaj jih ne bi odnesla ti, saj greš na poti domov mimo Kapucinskega trga, kjer on živi.« In jaz: »Da, da, rade volje!« Vzela sem zvezke in odšla na Kapucinski trg. Pozvonila sem in vprašala za patra Casimira. Izročim mu zvezke, zahvali se mi in mi naenkrat zastavi vprašanje: »Silvana, ljubiš Jezusa?« In jaz: »Ne poznam ga!« In on: »Pa bi ga hotela ljubiti?« »Če me spoznate z njim!« »Predstavil ti bom gospodično, ki te bo spoznala z njim. Stanuje tu spodaj.«

Takoj odloži zvezke in spustiva se po stopnišču na Kapucinski trg. Pozvoni na številki 2 in odpre nama Chiara, gospodična, s katero me je hotel spoznati. Reče ji: »To je učenka v šoli, kjer učim. Rad bi, da ji poveste kaj o vas.« Chiara se je nasmehnila in me povabila: »Silvanella, pridi!« Vstopili sva. Ob vhodu so bila vrata v sobo in sedli sva na majhen divan. Chiara mi je rekla: »Veš, Silvana, razumele smo, da imamo eno samo življenje, in ker imamo eno samo, se spleča, da ga dobro porabimo, za nekaj, kar ne mine! Razumele smo, da vse mine, en sam ne mine: Bog. Zato smo naredile Boga za Ideal našega življenja.«

Takoj ko je Chiara izrekla ta stavek, sem razumela, da to velja zame. Tedaj sem se odločila, da bom tudi jaz izbrala Boga za Ideal svojega življenja. Edinega, ki ne mine.

Vstali sva, in ko me je spremila k vratom, se je že temnilo, in ko je odprla vhodna vrata, so se videle zvezde. Chiara mi je rekla: »Vidiš, naše duše so kot zvezde, rade bi oblikovale ozvezdje, v katerem je vsaka zvezda lepša, ker je skupaj z drugimi.« Odšla sem od tam: našla sem!

Nekaj let kasneje se je Chiara spominjala prav tega trenutka, ko je pokazala na zvezde, ki oblikujejo ozvezdja. Rekla je, da je takrat nekako prvič odkrila evangelij, ki ga živimo skupaj, zato se je začela kazati skupnostna duhovnost, s katero nas je Cerkev tudi odobrila.

(ploskanje)

Cristina: Hvala, Silvana, tudi mi smo del tega ozvezdja!

Kdor verjame v ljubezen, lahko v resnici spremeni svet. Ni potrebno veliko besed.

Poglejmo, kaj se dogaja v Demokratični republiki Kongo.

»Vojna je smrt. Mir je ljubezen«

Otrok: *Mi hočemo mir, mi hočemo mir! Imenujem se François, hodim v prvi razred. Hvala vam!*

Spiker: »Vojna je smrt. Mir je ljubezen.« To so otroci iz Kinšase v Kongu, otroci dežele, bogate z naravo, a ranjene zaradi tridesetletne vojne, ki jo ohranjajo močni mednarodni interesi, pohlep in korupcija.

Na začetku novembra se jih je zbralo več kot dva tisoč na velikem travniku pred šolo *Petite*

Flamme [Mali plamen] v Kinšasi. Sanjali so o novi prihodnosti za državo. Otroci iz Gibanja so z več sto svojih prijateljev iz dvajsetih šol izrekli svoj »ne vojni in da umetnosti ljubezni, ki ustvarja mir«. Poslušali so jih predstavniki civilne in cerkvene oblasti, diplomati ter nacionalna televizija, ki je pripovedovala o tem dogodku.

(del pesmi: *Da bi gradili boljši svet*)

Obiskujejo *Petite Flamme* [Mali plamen], šole, ki so nastale z namenom dati topel obrok in zdravniško oskrbo otrokom iz predmestja Kinšase, prestolnice Konga. V teku let so se šole razširile v druge pokrajine dežele, razširile možnost tudi za šolanje najstnikov ter uredile razrede za slepe in gluhoneme otroke. Podpira jih več organizacij in nevladnih organizacij, med temi združenje Novih družin.

Na odru, polnem barv, veliko *kock ljubezni*, ki so jih izročili vsaki šoli. To je znak hoje in skupnega zavzemanja za mir.

(odlomek pesmi)

(ploskanje)

Cristina: Mi hočemo mir, je na začetku vpil *François*. Ta krik ni samo za vlade in ustanove, ampak za vsakega izmed nas.

Chiara je nekaj mesecev po napadu na dvojčka v New Yorku govorila mladim z vsega sveta prav o miru. Te besede so tudi danes zelo sodobne. Poslušajmo!

Odlomek iz Chiarinega govora otrokom, zbranim v koloseju v Rimu

Rim (kolosej), 26. maja 2002

Chiara: [...] Mir. Toda, ali je mir tako zelo sodoben?

Prav gotovo je tako, in morda je sodoben kot še nikoli. In ne le zaradi več deset vojn, ki divjajo na raznih koncih sveta, ampak tudi zato, ker je danes mir ogrožen na drugačen, bolj goljufiv način.

[...] Torej je stanje resno. Če stvari stoje tako, ni dovolj, da se taki nevarnosti upiramo s samo človeškimi silami. Potrebno je vključiti tudi sile Dobrega z velikim tiskanim D.

Vsi veste, kdo je to Dobro: predvsem je to Bog in vse, kar korenini v njem: svet duha, velikih vrednot, prave ljubezni in molitve.

[...] Toda mir je danes tako zelo dragocena dobrina, da se moramo v reševanje miru vključiti vsi mi, mladi in odrasli, odgovorni in preprosti ljudje. Da bi vedeli, kako se moramo vesti, moramo seveda dobro poznati globoke razloge za sedanje dramatično stanje.

Tudi vam je znano, da v svetu ne vlada pravičnost, da so v njem bogate in revne države, lačni. A božji načrt s človeštvom je, da bi bili vsi bratje med seboj, v eni sami družini z enim samim Očetom. [...] Kako torej vzpostaviti večjo enakost, kako vzbuditi delno skupnost dobrin? Jasno je, da ljudje ne bodo dali, če se ne bodo prej premaknila srca. V svetu je treba zato širiti ljubezen, tisto medsebojno ljubezen, ki bo porajala vesoljno bratstvo. Svet moramo preplaviti z ljubeznijo! In začeti moramo pri sebi.

Tako storite tudi vi, otroci.

Lahko pa bi me kdo od navzočih vprašal: Ali je ljubezen, medsebojna ljubezen v soglasju z

življenjskim slogom naših kultur, ki so nam jih predali?

Da, je v soglasju: pojdite in poiščite v vaših svetih knjigah. Našli boste, in to v skoraj vseh, tako imenovano "zlato pravilo". Krščanstvo ga izraža s temi besedami: »Kakor hočete, da bi ljudje storili vam, storite vi njim« (prim. Lk 6,31). In tako pravi Izrael: »Kar sam sovražiš, tega tudi drugemu ne delaj!« (prim. Tob 4,15).

Islam: »Nihče med vami ni pravi vernik, če ne želi za brata tisto, kar želi za samega sebe« (Hadit 13, Al Bukhari). In hinduizem: »Ne stori drugim, kar bi te bolelo, če bi bilo storjeno tebi« (Mahabharata 5: 1517). Vsi ti stavki pomenijo: Svojega bližnjega spoštuj in ljubi. In če ti, muslimanski otrok, ljubiš, in ti, kristjan, ljubiš, in ti, Jud, ljubiš, in ti, hindujec, ljubiš, vam bo prav gotovo uspelo ljubiti se med seboj. In tako med vsemi. Tako se udejanjajo deli vesoljnega bratstva. [...] Ljubiti torej: to je ena od velikih skrivnosti tega časa.

Ljubiti s posebno ljubeznijo. Prav gotovo ne z ljubeznijo, ki je namenjena zgolj lastnim družinskim članom ali prijateljem, ampak ljubezen do vseh, simpatičnih ali nesimpatičnih, revnih ali bogatih, majhnih in velikih, do tistega iz tvoje domovine ali iz druge, do prijateljev ali do sovražnikov ... Do vseh.

In ljubiti prvi, tako da začnemo mi, ne da bi čakali, da nas bodo drugi ljubili.

In ne ljubiti samo z besedami, ampak konkretno, z dejanji. In ljubiti se med seboj.

[...] Če boste delali tako, če bomo delali tako vsi, se bo vesoljno bratstvo širilo, cvetela bo vzajemnost, dobrine bodo bolj porazdeljene in nad svetom bo lahko zasijala mavrica miru: nad tistim svetom, ki bo čez nekaj let v vaših rokah. (ploskanje)

Cristina: Pozdravimo se s temi izzivalnimi Chiarinimi besedami.

Naslednjič se bomo povezali iz Indije, iz Mumbaja v nedeljo, 7. februarja, ne več 6. februarja, kakor je bilo predvideno, ampak v nedeljo, 7. Gremo skupaj naprej! (špansko) Velik pozdrav vsem prijateljem iz Latinske Amerike, posebej iz Kolumbije! Latinsko-ameriški objem vsem vam! (ploskanje)